

Het probleem der opgezette vogels in scholen

Door G. D. van der Heide

In „Het Vogeljaar” van september wordt de aandacht gevestigd op het gebruik van eieren en opgezette vogels als onderwijsmateriaal. Dit naar aanleiding van de toenemende vraag naar dit materiaal, hetgeen een bedreiging vormt voor vele vogelsoorten (Resolutie Europese Sectie van de Internationale Raad voor Vogelbescherming (I.C.B.P.).

Graag zou ik de aandacht vestigen op een ontwikkeling die vermoedelijk in het licht van het bovenstaande van betekenis kan zijn. In de Noordoostpolder en — naar het voorbeeld daarvan — sedert kort ook voor Kampen en IJsselmuiden, circuleren in de lagere scholen koffers met enkele opgezette vogels en allerlei illustratiemateriaal. Daarbij is ook een toelichtende tekst gevoegd bestemd voor de onderwijzer, die daarin gegevens kan vinden voor zijn les. Soms zijn ook kleurendia's, voor zover mogelijk, bijgevoegd. De geprepareerde dieren worden betrokken uit de collectie van het Museum voor de IJsselmeerpolders op Schokland; uitsluitend dieren die als verkeers-, gif- of aanvliegslachtoffers zijn verzameld. Totaal rouleren per jaar twee series van 8 koffers in de Noordoostpolder over plm. 38 scholen (voornamelijk lager onderwijs).

Dit betekent dat voor deze 38 scholen het aanleggen van een biologiecollectie in feite overbodig is.

Op deze wijze komt een situatie tot stand waarbij de onderwijzer geheel het initiatief en de toelichting naar eigen behoefte behoudt, maar hem zo compleet mogelijk en verantwoord het materiaal beschikbaar wordt gesteld. Het wordt aan hem overgelaten dus, om er veel aan te doen of weinig. Het museum gaat niet staan op de plaats van de onderwijzer, maar levert het materiaal.

Na de roulatie komen de koffers weer voor onderhoud en controle terug. Het schema voor de rondgang wordt door de gemeente gereedgemaakt. De dienst van het Staatsbosbeheer verzorgt de rondzending van de ene school naar de andere op vaste data. Uiteraard verhuizen dan alle koffers op de bepaalde datum.

Het interieur van de houten koffers is eenvoudig: een fotowand, een plaat board met foto's — afgedekt met folie — en voorzien van teksten en een kofferwand met preparaten. Voorts de gegevens in een map, eventueel met nog wat verder documentatiemateriaal.

Tot nu toe voldoet het geheel goed. De kosten zijn relatief niet hoog (plm. f 100,— per koffer, die een aantal jaren meekan).

De bestemming van de koffers is dat ze worden vervaardigd voor de lagere scholen en wel voor de 5e en 6e klassen.

Het grote voordeel van deze koffers (gemaakt naar analogie van wat er te Enschede door bemiddeling van het Natuurhistorisch Museum daar werd gedaan) is wel dat hierdoor, met behoud van mogelijkheden voor visueel onderwijs, veel minder preparaten nodig zijn dan indien iedere school een eigen collectie opbouwt. Bovendien is er veel betere controle op de verwerving van de preparaten (die via een museumvergunning (Vogelvergunning B-3) door een preparateur worden opgezet mogelijk en het onderhoud kan vakkundig geschieden.

Ik meen dat dit belangrijke voordelen zijn, nog afgezien van de grote besparing, die deze methode geeft, wanneer de scholen niet individueel preparaten aanschaffen.

- *G. D. v. d. Heide, Museum voor de IJsselmeerpolders, Schokland.*